

Estimat Spielberg

PERE ANTONI PONS

Ara que s'ha estrenat l'adaptació cinematogràfica del Tintín d'Hergé, és un bon moment per parlar del productor i director de la pel·lícula: l'incomparable Steven Spielberg. Més enllà dels prejudicis dels cinèfils massa nostàlgics, o dels que viuen bunqueritzats contra tot allò que fa olor de Hollywood actual, cada vegada resulta més evident que Spielberg és el cineasta més complet i més influent -potser també, en el sentit de contar històries amb imatges, el més prodigiós i el més pur- de

les darreres quatre dècades d'història del cinema.

Naturalment que hi ha un grapat de directors tan genials com ell, que filmen amb la mateixa vivor, sensibilitat i grandesa, que han estat capaços de fabricar magnífiques pel·lícules al llarg de tota la seva carrera i sense a penes daltabaixos, que posen el seu segell personal en tot el que fan i que, alhora, saben commoure, entretenir i interpellar a un públic molt ampli. Podríem incloure, en aquesta selecta llista de germans en el geni, un Clint Eastwood, un Martin Scorsese, fins i tot un Quentin Tarantino (que vendria a ser el germà petit i brusquer)...

Cap dels esmentats, tanmateix, no ha confegit una filmografia (com a director, productor, guionista, mentor de joves promeses, i creador o impulsor de noves tècniques cinematogràfiques)

tan extensa, versàtil i decisiva com el responsable de *Les aventures de Tintín: el secret de l'unicorn*.

Facem la prova del cotó. O del cel·luloide. Com seria el gènere del terror d'acció i de suspens sense *Tauró*? Diferent, potser menys amenaçador i menys èpic. I el gènere d'aventures sense la tetralogia d'Indiana Jones?

Menys irreverent i adrenalínic, menys clàssicament actual. I el gènere bèl·lic sense *Salvar el soldat Ryan* i la minisèrie *Band of Brothers*? Menys impactant en el seu realisme aclaparador. I el gènere de la ciència-ficció sense *E.T.* i *Parc Juràssic*? Menys entranyable i commovedor en la seva poesia, menys creïble en la seva hipnòtica espectacularitat.

De vegades es diu que hi ha dos Spielberg, el seriós i el comercial, el que vol fer art i ser reconegut per la crítica i el que vol tenir èxit

i fer doblers. D'aquesta bicefàlia creativa, se'n va parlar molt mentre Spielberg estava rodant, en paral·lel, *La llista de Schindler* i la primera part de *Parc Juràssic*. En aquell cas, era clar que una pel·lícula pretenia assolir uns objectius artístics i morals d'envergadura mentre que l'altra volia bàsicament entretenir el personal. No sempre és tan clar, però.

Vull dir que ja és molt antiquat això d'associar la presumpta importància del tema amb la qualitat final de l'obra. Si un paisatge sobrenatural de Chirico pot ser tan esplèndid com una escena històrica de David, o superior, ¿què impedeix que *Encontres en la tercera fase* -una pel·li d'aliens que, en el fons, és un poema visual sobre la necessitat de transcendència- sigui equiparable a *La llista de Schindler*? La resposta és clara. Res no ho impedeix.

És més: un dels mèrits de Spiel-

berg ha consistit a donar una fabulosa dimensió artística a uns materials que, si haguessin caigut en altres mans, no haurien passat de ser un producte comercial de factura correcta. Per això Indiana Jones és una icona i no un clixé, per això *Tauró* comparteix l'Olimp amb les obres mestres de Hitchcock en lloc de podrir-se a l'infern de la sèrie B, per això *Minority Report* reflecteix amb tanta veracitat el tumult dels nostres conflictes interiors com *Munich*...

Hi una emoció que només és donat de suscitar-la als creadors més extraordinaris. És, en aparença, una emoció senzilla i modesta. En el fons, però, és molt més perdurable i poderosa que l'entusiasme o l'admiració. Se'n diu gratitud i és el que, des de fa tants anys, a tantíssima gent, suscita el gran Steven Spielberg. •

Escriptor

Joves 2.0

LLORENÇ VALVERDE

Enguany, la trobada anual de la Fundació Triangle Jove, que agrupa els consells de la joventut de les Illes, Catalunya i València, tenia per lema "Els temps estan canviant 2.0". Un centenar de joves es reuniren a Ciutadella el passat cap de setmana per analitzar i debatre, des de la perspectiva de l'associacionisme juvenil, els avantatges i els inconvenients de les tecnologies de la informació i de la comunicació, és a dir, de les TIC, i molt en particular, l'actitud -estil de vida- que han generat les aplicacions i serveis que formen l'anomenada web 2.0, és a dir, totes aquestes aplicacions que permeten l'intercanvi d'informació i la col·laboració a través d'Internet, com les xarxes socials, els blocs, llocs per a compartir vídeos, fotos -i el que sigui- i que afavoreixen la constitució i manteniment de les anomenades comunitats virtuals. La mecànica de la trobada era simple i, almanco sobre el paper, efectiva: primer, una taula rodona sobre el tema, seguida per un debat entre els participants. Després, grups

de treballs sobre temes concrets, amb la finalitat de confegir una declaració final, la qual s'acabà de redactar l'endemà per tots els participants amb les aportacions dels diferents grups de treball.

Malgrat que ja fa estona que no estic en el grup dels que hom titllaria de "jove" i que la meua actitud 2.0 dista molt de ser exemplar o exemplificant, vaig acceptar al vol la invitació que em feren els organitzadors per ser un dels ponents de la taula rodona inicial, juntament amb Vicent Partal, Immaculada Salamanca i Melissa del Cerro. El debat va ser molt interessant i va mostrar que entre ells, els joves participants, també hi havia una certa fractura digital, és a dir, desigualtats notables entre les actituds envers les tecnologies digitals, tot i que la immensa majoria anaven amb els seus telèfons mòbils de darrera generació i els feien servir de manera ostensible. Però em va quedar la sensació que les actituds 2.0 a tot estirar, eren incipients. La qual cosa, sigui dit de passada, no s'ha d'entendre com una crítica, ans el contrari, tots aquells joves són la mostra més visible de gent compromesa amb el món actual i justament havien triat un tema de discussió que pot ésser cabdal per a la supervivència dels seus respectius moviments, atès que eines essencials per a les formes actuals de col·laboració i cre-

ació de comunitats, sense oblidar les seves potencialitats com a eines per a l'organització i la mobilització, com demostra el moviment dels indignats, entre d'altres.

Amb tot, no em puc estar de dir que m'hauria agradat una declaració final més contundent i trençadora. Està dividida en dues parts, en la primera, i amb relació a les tecnologies 2.0, vénen a fer una exposició de fets i, en la segona, fan una llista de compromisos i reivindicacions que tenen, si més no, valor testimonial. Així, per exemple, reclamen la

implicació dels agents educatius per garantir la igualtat d'oportunitats també en aquest aspecte; es comprometen a introduir més les TIC en la seva estructura associativa; exigeixen a les autoritats que facin servir les TIC per augmentar la participació ciutadana i que sigui respectada la llibertat d'expressió i, finalment -no va ser cosa meua- demanen que les administracions públiques adoptin el programari lliure. Totes elles impecables, però que em fa molt l'efecte que requereixen molt més que una declaració n'hi ha prou a mirar la situació

precària -per no dir esperpèntica- del Consell de la Joventut de les Illes, feta pública dies enrere i que denota una actitud absolutament impresentable cap a una institució creada -i per consegüent emparada- pel Parlament de les Illes Balears. La part positiva de tot plegat és que amb les tecnologies 2.0 ben emprades la seva activitat pot seguir al marge de situacions lamentables com aquesta. La qual cosa no vol dir que no s'hagi de reivindicar allò que toca, encara que només sigui per dignitat. •

Vicerector de la UOC